

คำนำ

การส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่จะเป็นอนาคตของชาติถือเป็นเรื่องหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย กระบวนการสำคัญที่ได้ถูกนำมาใช้ในประเทศที่มีระดับความเป็นประชาธิปไตยสูงๆของโลก คือ กิจกรรมสภานักเรียน (Student council) ซึ่งประเทศไทยได้นำกิจกรรมนี้เข้ามาใช้เป็นส่วนหนึ่งในระบบการศึกษาว่าสี่ทศวรรษ และจนถึงปัจจุบันรูปแบบการจัดกิจกรรมสภานักเรียนของไทยมีความแตกต่างจากในช่วงระยะแรกเป็นอย่างมาก นำมาสู่การเป็นนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องส่งเสริมการดำเนินการจัดกิจกรรมนี้ขึ้น สถาบันพระปกเกล้า ในฐานะที่เป็นสถาบันวิชาการด้านการพัฒนาประชาธิปไตย ธรรมมาภิบาล และสันติวิธี เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษากลไกดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเครื่องมือพัฒนาความเป็นประชาธิปไตย จึงได้ดำเนินการให้มีการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ขึ้น โดยเป็นการศึกษาการดำเนินงานสภานักเรียนทั้งของไทยและประเทศญี่ปุ่น ซึ่งถือเป็นประเทศหนึ่งในฝั่งเอเชียที่มีประชาธิปไตยที่มีคุณภาพ เพื่อให้ได้สารสนเทศสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างประชาธิปไตยที่เหมาะสมกับประเทศไทย

ขอขอบคุณ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนจากโรงเรียนกรณีศึกษาของทั้งสอง ประเทศ สำหรับความเอื้อเฟื้อในการให้สัมภาษณ์และเก็บข้อมูลวิจัยจนสำเร็จลุล่วง ด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะให้สารสนเทศแก่ผู้อ่านทั้งสาระความรู้ และแง่มุมเชิงวิชาการ ตลอดจนร่วมกันขยายองค์ความรู้ในวงกว้างต่อไป

สถาบันพระปกเกล้า

2562